

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és csütörtök reggel.

HATÁRŐR

= UJVIDÉK, 1909. =
 julius 15. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Ujvidék, Petöfi-utca 47. szám.,
 ahová a lap szellemi s anyagi részét
 illető közlemények intézendők.
 Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA.

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Patronage egyesület Ujvidéken.

—, július 14.

A büntetőtörvénykönyvek és a bűnvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról szóló törvénynek a fiatalokra vonatkozó fejezeteiben a magyar törvényhozás nagy szociálpolitikai törvényt alkotott, mely 1910. évi január hó 1-én lép életbe.

Büntetőtörvénykönyvünknek a fiatalokra vonatkozó rendelkezéseit, amelyek a fiatalok büntetést a felnőttel majdnem ugyanazon elbánásban részesítik, e törvény hatályon kívül helyezi s azokat új rendelkezésekkel váltja fel.

E rendelkezések alapeszméje, hogy a bíró első sorban ne a bűncselekményt, hanem a büntetett fiatal korát, annak családi, társadalmi és személyes viszonyait tartsa szem előtt s azok alapján olyan intézkedést tegyen, amelyek nem a megtorlást, nem az elkövetett rosszal arányos büntetés kiszabását, hanem mindenekelőtt a fiatalok jövő magatartásának helyes irányba terelését, a fiatalok erkölcsi megmentését célozzák és arra alkalmasak.

E törvény a fiatalok lelkiületét tartotta irányadónak büntetési rendszernek megalkotásánál s a fiatalok erkölcsi fokának különbözősége szerint különböző rendelkezésekre jogosítja fel a bíróságot.

A jövőben a bíró a fiatalok megdorgálhatja, a végett szüleinek vagy az iskolai hatóságnak adhatja át, szigorú szabályok s felügyelet alá helyezés mellett öt próbára bocsáthatja, súlyos esetekben azonban a fiatalok javító nevelésre, sőt tíz évig terjedhető fegyházbüntetésre is ítélheti.

A bíróság csak úgy választhatja ki a megfelelő rendelkezést, ha a fiatalok életviszonyairól pontosan értesült.

A bíróságnak a fiatalok terhelt társadalmi, családi és személyes körülményekre vonatkozó adatok beszerzésénél, ugyszintén akkor is, ha a fiatalok kísérletileg a szabad életbe helyezi: a felügyelet gyakorlásánál a társadalom közreműködésére nélkülözhetetlenül szüksége lesz.

A bíróság csak a társadalom buzgó munkájától támogatva oldhatja meg sikeresen feladatát és működhetik hatályosan közre abban, hogy a fiatalok erkölcsi romlásának és ezzel kapcsolatban az általános kriminalitás növekedésének gát vettessék.

Örömmel látjuk, hogy az országnak számos helyén a társadalom e feladatok elvégzésére *patronage* egyesületeket alakított: amely egyesületeknek alakítása annál is kívánatosabb, mert a bíróság már csak akkor értesül a fiatalok zülléséről, amidőn nagyobb fokú erkölcsi veszély jelenlétét már büntető cselekmény igazolja, míg az ily *patronage* egyesületek a veszély megelőzésére is alkalmasak.

Az iskola, az egyház és a közigazgatás igen sokat tehet ezen a téren, de sokat tehet minden ember is; munkájuk eredményességét pedig hatalmas fokozza az egyesülés.

Ujvidéken is meg kell alakítani a *patronage* egyesületet, melyet jó magyar néven, az egyesület céljainak megfelelően „Bűnrehajlókát gyámolító társadalom védelmi egyesületnek” lehetne elnevezni.

És mi szívesen bocsátjuk rendelkezésére hasábjainkat mindazoknak, kik e rendkívül fontos cél szolgálatában kívánják azokat felhasználni.

Kálvin ünnepe.

—, július 14.

Ez elmúlt napokban az egész világ református népe fényes emlékünnepek közepette emlékezett meg a református vallás nagy alapítójáról, Kálvin Jánosról. Július 10-én múlt 400 esztendője, hogy Kálvin János megszületett és azóta minden esztendőben ezen a napon református gyülekezetekben felhangzott a régi zsoltár: „Erős várunk minékünk az Isten.” Nagy és felemelő istentiszteletek keretében történt meg az az idén, midőn immár a református vallás négyszázéves fenállását ünnepli.

A nagy ünnepek legjáva Genfben, a református egyház otthonában és szinte szülőhelyén zajlottak le; de az ünneplések sorából nem maradt el egy református egyház sem. Nem maradt el így a magyarországi református egyház sem, mely vallásáért vívott nemes és dicső harcái miatt fényes multra tekinthet vissza. Az ő harca egyházáért: küzdelem a vallásszabadságért volt; küzdelme hitének elismeréseért: háboru az egyenlőségért volt. A szabadságért való harccal vált egyenlővé Bocskay és Bethlen küzdelme; aminthogy Magyarország történetében a legnemesebb, a legszebb, Magyarország szabadságért

és függetlenségeért vívott harcok közé jegyeztettek fel azok, melyeket a protestáns vezérek üldözött hitükért vívtak.

Az ujvidéki református egyház presbyteriuma szép meghívókban tudatta a város közönségével, hogy abban az ünnepben, melyet a világ összes református népe Kálvin János reformátor születése 400 éves fordulóján rendez, méltó részt vesz az ujvidéki magyar református egyház is.

E hó 11-én vasárnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentiszteletet tartottak a református templomban, melyet ez alkalomra zsufozásig megtöltött a sok hívő és ünneplő közönség. Képviseltette magát a tanács, mely *Demetrovits* Vladimir dr. polgármester vezetése alatt küldöttségileg jelent meg, az evangélikus egyházközség, résztvett az izraelita hitközség küldöttsége *Pap* Ignác dr. főrabbi vezetésével, a polg. leányiskola, a polgári fluiskola, a posta küldöttsége stb. stb.

Az istentisztelet 10 órakor kezdődött meg, mikor a hívők az orgona hangjai mellett: „Im belépünk nagy örömmel Isten” zsoltárt énekelték. Utána *Molnár* Hugó, református lelkész lépett a szószékre s magas szárnyalású imában és beszédben emlékezett meg Kálvin Jánosról és a református nép nagy ünnepéről. A remek beszédből a következőket sikerült feljegyeznünk.

— A református vallás nagy reformátorának, Kálvin János születésének 400 éves fordulóját ünnepli e napon az egész világ református népe. Ebben a világunneplésben résztvesz méltóan a magyarországi ref. egyházegyetem is; annak minden egyes egyházában háláéneket zeng az egek Urához, hogy megengedte érni e napot, a ref. vallás megtisztításának 400 éves fordulóját; midőn hálaltel szívevel szemlélhetik a kálvinizmus terebélyes életfáját, melynek magvát Kálvin János ültette el a Krisztus evangéliumának dús talajába.

A világ minden református népe, nemzete a Kálvin irányu reformációnak a történetét saját hazájának történetével kapcsolatban méltatja s ismerteti ez alkalommal: úgy mi magyar reformátusok ez órában a magyar kálvinista egyház küzdelemes multjáról elmélkedünk, *hogyan miként, hogyan honosodott és szilárdult meg; hogyan terjedt el és szervezkedett hazánkban? milyen küzdelemben és szenvedéseken ment keresztül? Isten segítségével s rendületlen hitével s áldozatkészségével hogyan tartotta fenn magát? sőt hogyan haladt előre folyvást a magyar ref. egyház?*

Azután pedig szólani fog Kálvin János által alkotott egyházszervezetről, mely ma

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest,
 VI. Dalmok-utca 12. sz.
 Telefon 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat.

Ujvidék, Tököly Imre-utca 11. Telefon 219.

KRON KÁROLY FIA

cég Ujvidéken tisztelettel értesíti n. é. vevőit, hogy a nyári ujdonságok lenge selyem szövetekben: mint Eolienne, pouplin, ottoman, marquissete, valamint baptisztok, ruhavásznak, shantung, tussor, foulard, madeirahimzések, sima és himzett piquékermék, francia percaillók és delainek-beleértve a legutolsó hetek kreációit is — raktárra érkeztek és a cég nagyszámu kirakataiban kerülnek folytatólagosan kiállításra.

napig is megdönthetetlen ősi fundamentumát képezi az egyházi alkotmányok.

Éppen tegnap mult 400 esztendeje, hogy a kor. anyaszentegyház egyik világtörténelmi értékű nagy reformátora Kálvin János született, Franciaországnak Noyon nevű városában 1509 július 10-én.

Ő általa az Isten valóban nagy dolgokat vitt véghez!

A szó és a toll hatalmával aligha vitt valaki nagyobb dolgokat véghez, mint milyenneket ő véghez vitt. A francia partoktól Észak Amerikáig, a skót bércektől a székelyföldi havasokig láthatók nyomai nagy lelke hatásának, melynek erejével nem csak a tiszta keresztyénség tanai mellett küzdött nagy diadallal, hanem népek életirányát és jellemét változtatta, nemesbitette és szilárdította meg.

Sőt még az *állam életre, a közművelődésre*, népek és nemzetek anyagi és szellemi fölvirágzására rendkívüli nagy befolyással volt Kálvin szelleme, szigorú erkölcsi iránya, hajthatatlan kemény jelleme. Hasonlítsuk csak össze a skótokat az irekkel, Angliát Spanyolországgal, Hollandiát Portugállal, a bujdosó puritánok és hugenották által alapított észak-amerikai államokat Mexikóval. Vegyük csak figyelembe, mi különbség volt ezek között a reformáció századában és mi van most: akkor tiszta képet fogunk nyerni azon kérdésre, mi befolyása volt a kálvinizmusnak az államéletre, a közművelődésre, népek és nemzetek anyagi és szellemi felvirágoztatására.

Ilyen nagy ember minden bizonynyal megérdemli azt, hogy a késői maradék élete folyásával megismerkedjék s tanulságot s erkölcsi erőt merítsen abból magának.

Reformatori személyes működése Franciaország és Helvécia területére szorítkozott. Midőn mint reformátor fellépett, a Luther és Zvingli nyomain fejlődött reformáció már mély medret mosott magának s az új eszmék nagy elterjedést nyertek szerte szét. Kétségkívül ez eszmék érintették Kálvin lelkét is, sőt azok gyújtottak isteni tüzet szívében, lelkében, hogy predikálja az ígét, a szentet, a tökéletest.

Kálvin és reformátor társainak egyházjavítási működésére valóban állanak a sz. írás eme szavai: „Támadta akkor nagy háboruság az Urnak utáért.”

Egy nagy lelki forradalom támadt, mert felháborodtak, a lelkek midőn a reformátorok felvilágosító tanításaiból megismerték az akkori katolikus egyház romlott voltát!

De az Isten úgy akarta, ne csak láthatatlan lelki kinok avassák fel a reformációt, hanem lássunk a próféta szerint: jeleket ide alatt a földön, vért, tüzet és füstnek gőzölését, minek előtte eljön az Urnak ama nagy és fényes napja.

És megkezdődtek a vallásháborúk; az írtás, a pusztulás; népek, nemzetek, királyok álltak nyílt háboruban egymással. Meglátszott akkor is, sohasem olyan borzasztó az ember, mint mikor a vallása miatt háborodik fel. — De nem volt elég a nyílt háború; rendeztetek tömeges orgyilkolások; Franciaország fővárosában Párisban sz. Bertalan éjszakáján a kiadott jelre éjfél harangszóra megrohanták a mit sem sejtő, nyugodtan alvó reformátusokat s legyilkolták őket. 100.000 ezer hugenottát

öltek meg ezen az egy éjszakán; a lenyugvó nappal lefeküdtek estve, de a felkelő napot nem látta közülök egy sem! — Irland szigetén, ott Anglia mellett, összeesküdtek szintén a katolikusok a reformátusok ellen; az egész nagy szigeten megrohanták őket s történetírók állítása szerint csak ezen egy alkalommal 200.000 protestáns élet oltatott ki.

De ki győzné mindezt előszámlálni!

Németországban: Worms, Speyer és Augsburg, a schmalkaldi és a 30 éves háború, — Helvéciában a gyászosemlékű Cappeli ütközet, majd protes. egyházunk történetében: a bécsi, a nickolsburgi, a linci békekötések — mind, mind bizonyítják, hogy a lelki szabadságnak kigyúlt fényes napját oly sokszor s oly hosszú időnkig sötét, viharos felhők takarták!

Viharos indulatok árja szakadt idehaza is a magyar protestáns egyház követőire. Hitehagyott volt a nevük, néha napján erdő a szállásuk, imádság az egyedüli fegyverük! Megmondották nyíltan: hogy immáron nem kell halasztani az eretnekek kigyomlálását, mert jobb ha az országot a farkasok és rókák lakják, hogy sem mint eretnekek, Kolonics katolikus érsek pedig ezt mondá: az országot előbb koldussá, azután katolikkussá s végül rabszolgák országává kell tenni!

Templomok, iskolák elszedettek, az Urnak szolgálói a lelkipásztorok, sötét penészes, földalatti börtönökben, bilincsekre verve sanyargattattak, gályákra hurcoltattak...

Egy szóval siralmas mélységben jártak, sokszor sülyedeztek, de a viharban Istenhez kiálták: „Uram tarts meg, mert elveszünk!” s a kiáltás nem volt hiában való, mert végre is legyőzték az embertelen Goliátot: a seregek Urának istenének nevével! Mi volt az az erő, mely annyi vész és vihar között is fentartá a prot. egyház védelmezőit?

A megpróbáltatások és szenvedések csilgaltalan sötét éjszakájában megcsendült ősapáinknak Pál apostolnak eme intő szavai: „a szabadságban, melylyel minket a Krisztus megszabadított, álljatok meg, mert nagy áron vétettetek meg, ne legyetek embereknek szolgálói (I. ker. VII. 23.) Hallották megzendülni Péter apostol ígét: „Választott nemzetség, királyi papság, szent nép vagytok és oly nép, melyet Isten sajátjának tart, hogy annak hatalmas dolgait hirdessétek, a ki titeket a sötétségből az ő csodálatos világosságára előhívott.”

E hittel eltelve mondották: őseinek „ahol az Urnak ama lelke vagyott ott vagyott a szabadság is” s már törtek nekünk a lelki-szolgaságból a szabadság templomába!

E hittel eltelve énekelték: Tebened biztunk eleitől fogva, Uram Téged tartottunk hajlékunknak; vagy „Azért a mi szívünk meg nem rendülne, ha a hegyek a tengernek közepébe bedőlnének.”

A szép beszéd nagy hatással volt a hallgatóságra, mely zsoltárok hangjai mellett oszlott szét.

Tanügy.

Iskolai Értesítők.

III.

Az ujvidéki állami polgári fiúiskola „Értesítő”-jét 80 oldalnyi terjedelemben Kardos Ignác igazgató tette közzé.

Az Értesítőt bevezeti az igazgató által irt tanulságos értekezés, amely „Család és iskola” címén tanulságos szavakban említi meg, hogy mily kevéssé törődik a család a tanulóknak nevelésével az iskolán kívül. A szálláshelyeket nem válogatja meg, ahelyett mindenféle, meg nem felelő lakásokba adja a gyermekeket. A miniszter újabb rendelkezése ezen akar segíteni, midőn kimondja, hogy a tanulók csupán az igazgatóság tudtával vállalhatnak lakást. Az elvégzett tananyagot átolvasván, megtudjuk, hogy a gondnokság 12 tagból állott és hogy az intézetben 1 igazgató, 5 rendes, 1 tornatanár, 5 hitoktató és 3 óraadó működik. Az intézetben a lefolyt év alatt volt 233 tanuló és pedig román. kath. 103, gör. kath. 2, gör. keleti 24, ág. hitv. evangélikus 33, református 19, unitárius 1, izraelita 51, anyanyelv szerint magyar 117, német 78, tót 8, ruthén 2, horvát 2, szerb 24, cseh 2, a magántanulók száma 34. Általános kintülő osztályzatot nyert 7, jeleset 26, jót 62, elégségeset 95, egy tantárgyból elégtelen 4, két tantárgyból elégtelen 12, három tantárgyból elégtelen 15, háromnál több tantárgyból elégtelen osztályzatot nyert 12, eszerint javíthat 31, osztályisméltésre utasított 12. Érdekes fejezet az, amely a slöjd oktatásról szól. Kempl György vezetése alatt szebbnél-szebb munkát végeztek a tanulók. Ezen életbevágó és a gyakorlati élet követelményeit mindenkor szemmel tartó kurzuson összesen 20 tanuló vett részt. A szertárak meglehetősen arányban szaporodtak, az ifjusági önképzőkör pedig ügyes munkásságot fejtett ki. Még megismerkedünk néhány elvi jelentőségű határozattal, azután pedig Avar Gyula cikkének elolvasásához fogunk. Ügyes szavakban írja le azt a kirándulást, amelyet az intézet tanulói május hó folyamán megtettek és amelynek célja Erdély és Szinaia megtekintése volt. Az igazgatói jelentésből kitünik, hogy a tanév a városban uralkodó vörhenyjárvány miatt csak szeptember végén nyílt meg. A testületben 4 új tanerő működött. A tanárok társadalmilag is derekas munkásságot fejtettek ki. Az ifjuság vallásos nevelésére az intézet nagy súlyt fektetett, a tanulók magaviselete általában véve kielégítő volt, bár a szállásadók nem igen érdeklődtek a gondjaikra bizott tanulók előmenetele iránt. Az egészségügy aránylag kedvezett, két tanuló halt meg ragályos betegségben. Ünnepek voltak november 19-én, március 15-én, április 11-én, június 8-án és június 27-én. Jutalmat nyert 22 tanuló, a tanulmányi kiránduláshoz pedig a közönség 202 korona 50 fillérrel, a Vasutas szövetség pedig 50 koronával járult hozzá. Az utolsó fejezet a jövő évi felvételre vonatkozólag tartalmaz tudnivalókat.

HIREK.

A főorvos szabadságon. Ofner Mór dr., városi főorvos e héten négy heti szabadságra ment. A polgármester ezidőre a főorvosi teendők végzésével Deák Imre dr., tb. főorvost, ker. orvost bizta.

Jégeső. E hó 12-én délután 3 órakor hirtelen elsötétült a láthatár s a vészterheseknek ismert felhők kiontották tartalmukat, mely

sok-sok gazdának tetemesen megapasztotta, ha nem elpusztította várakozásteli szép reményeit. 5 percnél is tovább, eső nélkül, sűrűn kopogott a ritka nagyságu jég, mely főleg a gyümölcsösben és szőlőben vitt véghez romboló pusztítást. Ehez hasonló jégverésre Ujvidék legöregebb emberei is alig emlékeznek.

A mentés köréből. A vár. tanács legújabbán egy legmodernebbül szerkesztett felszerelt mentőszekrényt vásárolt Ziegler Ferenc kötőszerszénél, mely minden célszerűségi követelményeknek megfelel. E mentőszekrény a tűzoltóság helyiségeiben van elhelyezve s a hullaszállító és mentőkocsik mellett mindenestre jelentékeny haladás a mentés terén, mely újévtől kezdve az által nyer biztos alapot, hogy önk. tűzoltóink körében a mentőosztály létesül.

Vállalkozók figyelmébe. Az ujvidéki kir. törvényszéki, valamint a palánkai, óbecsei, zsabalyai és titeli kir. járásbírói fogházakban letartóztatott foglyok és rabok rendes élelmészével, valamint a betegek számára orvosi rendelvény alapján kiszolgáltató étadagok és élelmi szereknek 1912. december 31-ig leendő biztosítására f. aug. 17-én a kir. ügyészségnél írásbeli nyilvános versenytárgyalás hirdetik. A közelebbi feltételek a kir. ügyészségnél tudhatók meg.

A „Frohslun” sikere. Az ujvidéki „Frohslun” f. július 11-én résztvett Lugoson a magyar dalversenyen és második díjat nyert: egy nagy ezüst serleget. — Eddigelőttünk ismeretlen okokból azonban e dalegylet a díjat nem fogadta el, hanem otthagya Lugoson. Zombolya és Lipppa szintén nem fogadta el a díjat.

A polg. magyar Daloskör vasárnap délután négy óráig igen jó idő kedvezett s e körülmény is járult hozzá első sorban, hogy derék dalosaink meg lehetnek elégedve a sikerrel, mely erkölcsi és anyagi tekintetben egyaránt igen jónak mondható. De megelégedést kell konstatalnunk a közönség részéről is, melynek sok mindenféle és változatos látványosságban, multságban volt része. A lampionokkal, különféle jelvényekkel és képekkel díszített lökért különböző részein felállított sátrak körül egész délután sűrű tömegekben tolongott a közönség, mely látni és nyerni nemcsak akart, de mindkettőben részesült is. Igen szép, kedves látványt nyújtott a gyermekünnepély: 2—300 kisebb-nagyobb gyermeknek felvonulása, kezükben s fejükön különféle alakú színes papírekítményekkel; szép volt s nagy tetszést keltett Exler J. által összeállított élőkép, de nagy hatást ért el a Daloskör az általa precizen előadott, szép összhangu énekszámával is. Este a fiatalok tánca perdit, mely jóval éjfélutánig tartott. A rendezés — élén Lovrekovics Ferenc elnökkel és Ábrányi főrendezővel, mindent elkövetett és fáradságot nem ismert, hogy a közönség kellemes szórakozást, vig és kedélyes multságot élvezzen mindvégig. Az anyagi eredmény, amint halljuk — 1000 koronán felüli bevétel.

Lövészet. A polg. lövöldében m. vasárnap összesen 600 lövés tétetett a 150 m. távol 5 körű rendes céllapokra és ez alkalommal díjnyertes lón, még pedig a) mély lövésért: Weichert M., Emberi M., Tausch J., Hesz Fr. (ötös), Lobenstein K. és Witz F. (négyesért); b) találó lövésért: Hesz Fr. ^{11/20}, Witz F. ^{10/12}, Weichert M. ^{9/22}. — Jövő vasárnap, jul. 18-án a 10 körű céllapokra lőnek 150 m. távolba.

Halpaprikás. A polg. magyar Daloskör e hó 17-én este Geiger József Petőfi-u. vendég-

lőjében halpaprikást rendez, melyre a nagyközönséget szívesen látja vendégéül. A zenét a katonai zenekar szolgáltatja.

Legfelsőbb elismerés. A király Hoffmann Miksa államvasuti főmérnök, ujvidéki lakosnak, az annexió után beállott bonyodalmak miatt támadt vasuti munkálatok terén szerzett buzgó és sikeres szolgálataért legfelsőbb elismerését fejezte ki.

Eljegyzés. Boros J. Mihály, az ujvidéki izraelita elemi iskola tanítója eljegyezte Hirsch Ilust Karánsebesről.

Árvorezési hirdetés. A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében Ujvidék állomás raktárában f. évi július hó 21-én délelőtt 9 órakor fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni. Skuteczky állomásfőnök.

A rendőrbjelentési hivatal június havi ügyforgalma a következő volt: ujvidéki lakosok új felvétele 56, lakváltozások 250; cselédek új felvétele 84, helyváltozások 462; idegenek magán háznál 62, vendéglőkben 961. Mint központi kézbesítő hivatalhoz kikézbítésre beérkezett 1516 darab, még pedig sikerrel 1494. Értesítések adtak összesen 2148 esetben s ezek közül eredménnyel 1457. — Külhoni utlevél kiadatott 107, igazolási jegy 6, cselédkönyv 14. Megfigyelő lap összesen meg lett fektetve 102.

Üngyilkosság. Szombaton este Totovics János 17 éves kereskedőtanonc a Kossuth Lajos-utca 9. számú ház előtt az utcán forgó pisztolyval szájába lött, a golyó azonban szájpadlásában megakadt. A súlyosan sérült tanoncot a városi kórházba szállították. A fiatal gyerek tettének oka reménytelen szerelem.

Kiállítás Ujvidéken. Amerikai gyémánt király (központja Newyork, főüzletei London, Párizs, Berlin, Bécs, Budapest, Belgrád és a világ minden nagyobb városaiban, Ujvidéken *Winkle-féle házban Kossuth Lajos-utca 37. szám.* Több mint 100 ezer darab remek kivitelű párizsi és amerikai gyémánt ékszer utáztatok vannak kiállítva és elárusítva: ugmint gyűrűk, broszok, nyakendőtűk, karkötőtűk, kezelő-gombok, fülbevalók, koljek, kalaptűk, cigaretta szopókák, övek csattal, férfi- és női órák és láncok, stb. Az összes ékszerek olyan remekül vannak elkészítve, hogy ritka az a szakértő, aki megtudja különböztetni a valóditól. Több amerikai és oroszországi főüzletei felosztalása miatt az összes még raktáron levő áruk bámulatos olcsó áron lesznek elárusítva. pd. a melyek városokban 4 forintért lettek eladva, most itt csak 2 forint és ami 2 forint, az itt most 1 forintba kerül. Miután ily kedvező alkalom ritkán fordul elő az életben: mindenkinek ajánlatos tehát, ezen kiállítást vétel kötelezettsége nélkül megtekinteni. A kiállítás csak rövid ideig tart.

Joghallgató — csépléshez ajánlkozik. Egy ungvári lapban a következő hirdetés jelent meg: Johhallgató, négy diplomás állami iskolai igazgató-tanító, jónevű író, — hogy az egyetemi tanulmányaihoz szükséges tandíjat megszerezhesse, ez uton kér foglalkozást ügyvédi irodában, pénzügyintézetnél, lapvállalatnál — vagy cséplési munkálatnál, júliusra és augusztusra. — Nevelőnek is elmegy. Cim a kiadóban.

Háboru esetére. A Magyar Sz. korona Vöröskereszt Egylet-nek háboru esetére *Kis-hegyes* község képviselőtestülete felajánlotta, hogy a gazdasági ismétlő iskola tantermében és munkatermében kiegészítő kórházat rendez be 20 sebesült és beteg számára, akiket a

vasuti állomásról beszállítat és teljes ellátásban meg ápolásban ingyen részesít. A betegeket Dr. Tóth Árvai Márk fogja kezelni, a tartósítói teendőket pedig Limbek Pál közs. jegyző végzi.

Drága kenyérsütés. Egy paripási jó néni jobboldal hiányában a sütő kemencébe rejtette megspórolt 220 koronáját jó torku férje elől. A napokban kenyérsütés kerülén sorra, az asszony csak erre gondolt s megelégedett minden egyebekről. Mikor már kész volt a kenyérsütéssel, akkor jutott csak eszébe az elrejtett pénz, ámde ennek már csak hamvait kotorhatta ki. De a fejsze nyele megmaradt. 20 k. ezüst pénz egészben maradt, de kedves férje csakhamar tuladott rajta: korezmai lebéte helyezte.

Állami segély. A földmívelésügyi miniszter a B. Bodrog vm. gazdasági egyletnek a f. évi lódiázások céljára 2000 kor. segélyt adományozott.

Egy népszokás áldozatai. A Keresztelő sz. János napján a szerbek különösen faluhelyen, tüzet gyujtanak s ezt azután a fiatalság át szokta nyorni. Ennek az eléggé el nem ítéhető népszokásnak az idén csaknem áldozatul esett két ósziváci parasztfiu. Ugyanis többszöri tűzgrás után, mikor a nehéz, fojtó füst már-már elbódította őket, elhatározták, hogy valami újabbat, vakmerőbbet mutatnak be. T. i. ellenkező oldalról ugrottak egyszerre a tűz felé. Ámde a fölesapó lángok között a két fiu összeütközött s bezuhant az izzó zsarátnokokba. Mire a tüzet eloltották, a két fiu oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy felgyógyulásuk több hetet igényel.

Kralovai tuicsánkai Tuicsányi Lolla és

Dr. Markus Demeter jegyesek.

Rohitsch, 1909. július 10.

Nyilt-tér.

Használt

G Ö R P Á L Y A A N Y A G

megvételre kerestetik. Ajánlatok „JUTÁNYOS” jelige alatt BLOCKNER I. hirdető irodájába. Budapest, IV., Sütő-utca 6. kéretnek.

Felelős szerkesztő: Pap Sándor.

Laptulajdonos: Balla Árpád.

Igazgató: Zanbauer Ágoston.

Hirdetések.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
elelendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintugy felöltőszövetet, turistolódent, selyemkamgarnt stb. gyári áron küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnév, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cég. nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentősek. Szabott, legolcsóbb árak. Oriási választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Eladó szőlőtelep.

A kamenczi kapu mögötti vasuti rámpánál, a bpesti vágány mellett szép dombon elterülő 90. sz. Darányi szőlőtelep, mely 180 □-ölből áll s amerikai alanyba ojtott finom faju szőlővel és kitűnő gyümölcsfákkal van beültetve, családi körülmények miatt szabad kézből előnyösen eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál **Tandori Dezső Szentistván-utca 36. szám.** 2—2

Matkovits

szobafestő és mázoló

Rókus

KOSSUTH LAJOS-UTCA 45. ÖRMÉNYTEPLOMHÁZ.

Keresek augusztus elsejére három vagy négy szobás lakást, lehetőleg a belső városban.

Értesítéseket kér **MAYER JÓZSEF** Ferencz Józseftér 2.

ELADÓ.

A mai kor igényeinek teljesen megfelelő, modern és csaknem egészen új

üzleti berendezés

igen olcsón eladó. Cim megtudható e lap kiadóhivatalában. 2—3

Gőztéglagyár.

Fraunhofer, Marx és Schneider Ujvidéken ajánlják legjobb minőségű és szép kivitellű *fali-, gép-, kut-, lépcső-, kövezőtéglákat és cserepeket,* francia biztonsági duplahornyu szélfogóléccel ellátott *átfedő tetőcserép* és a hozzávaló *kupcserép* kátrányozott és anélkül 2020. szám stb. a legolcsóbb napi árak mellett.

Megrendelések alkalmával kérjük a nagyérdemű közönséget megbizottunkhoz, **Profuma Károly** urhoz (Zrinyi Ilona, ezelőtt Kigyó-utca 14. sz.) fordulni. 5—10

Eladó. Eladó.

A Duna közeleiben elterülő szőlőtelepen mintegy 1/3 hold *nemes füzes* termése előnyös áron eladó. **Idel Illés.**

LOHR MÁRIA

ezelőtti **KRONFUSZ**
CSIPKE-, VEGYTISZTÍTÓ ÉS
KELMEFESTŐ
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 85.

FIÓKOK:

IV., Eskü-ut 6. (Klotild palota) V., Harminead-utca 4.
VI., Andrássy-ut 16. VIII., József-körút 2.
VI., Teréz-körút 39. IX., Calvin-tér 9. sz.

Vidéki megbízások gyorsan és pontosan teljesíthetnek.

5—10

2686./1909. tk. szám

Árverési hirdetmény.

A titeli királyi járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint az Apfel Ignác öbcesei lakos végrehajthatóknak

Vujicsics Szevén és neje született Martin Mária csurogi lakos végrehajtást szenvedettek elleni 190 korona tőke és járulékai iránt folytatott végrehajtási ügyében, nem különben az 1881. évi LX. t.-c. 166—167. §. értelmében ezennel csatlakozottknak kimondott csurogkerületi takarékpénztárnak 500 korona és járulékai Weisz F. és Társa csutogi lakosnak 160 korona és járulékai, Hirschl Emánuel csurogi lakosnak 220 korona és jár. s Leitersdorf és társa budapesti cégnek 526 korona és járulékaiból álló követelésének behajtása végett az ujvidéki királyi törvényszék és a titeli királyi járásbírótság mint telekkönyvi hatóság területén a csurogi 1807. számú telekkönyvi betétben Vujicsics Szevén és neje született Martin Mária nevével felvett A + 1 sorszámu 2296/1 helyrajzi szám 752 összeírású számú ház 192 négyszögöl udvarral 1120 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul az 1909. augusztus hó 3-ik napjának délelőtt 9 órája Gyurog község házához kitűzetik oly hozzáadással, hogy az ingatlan a fenti határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át a venni szándékozók készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átszolgáltatni kötelesek.

A kir. kincstár, valamint az 1889. évi XXX. t.-c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított s Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1889. évi XXIII. t.-c. alapján alakult központi hitelszövetkezet bánatpénzt letenni nem kötelesek.

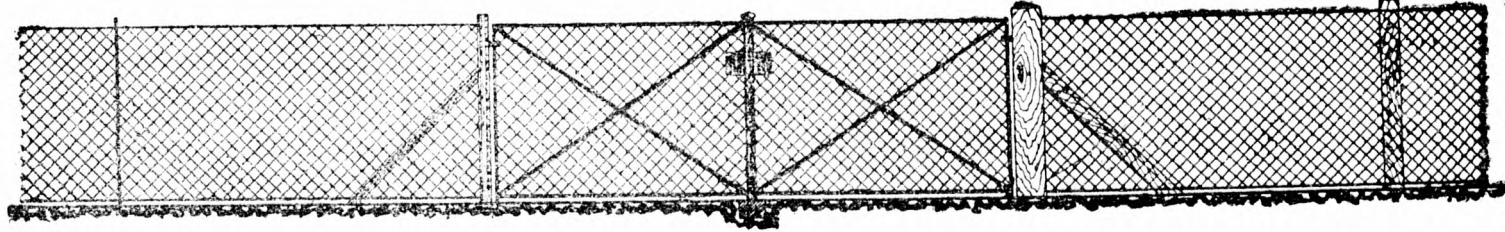
Titelen, 1909. április 2-ik napján.

A titeli kir. bíróság mint tkvi hatóságnál.

Dr. Petrovits,
kir. járásbíró.

OLCSÓ SODRONYKERITÉS!
Sodrongépfonatok vas- és horganyzott sodronyból,
a sodrony vastagsága és fonatúrbőség szerint négyszögméterenként

30 fillértől feljebb K. 1-20-ig.

WITZ FERENCZ,

ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

sodrony-szövet-, fonat-, rács-, matracz- és szitaárú-gyár

UJVIDÉK Buzatér 15.

Képes árjegyzék és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.

Szolid, gyors és pontos kiszolgálás!